

Was ich noch zu sagen hätte

Koninklijk Natuurkundig Genootschap (1998–2020)

Pieter C. van der Kruit
Emeritus Jacobus C. Kapteyn Professor of Astronomy
Kapteyn Astronomical Institute, Groningen
www.astro.rug.nl/~vdkruit

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Es wird Zeit für mich zu gehen...

1998

2020

- ▶ Ik zal iets vertellen over het KNG gedurende mijn periode als voorzitter.
- ▶ Vooral 'praatje bij een plaatje'.
- ▶ Bovenaan de hoofdjjes om mijn voortgang te monitoren ('Schiet het al op?').
- ▶ Bij elk hoofdje een citaat.
- ▶ Ik hoop met dit alles het hierna volgende te voorkomen.

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Hoe is het zo gekomen?

If you don't know where you're going, you'll end up somewhere else.

Yogi Berra

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Voorzitters
Bestuur
Tweehonderd-jarig jubileum

- ▶ Ik ben in **juni 1987** hoogleraar geworden.
- ▶ Eerste kontakt; lezing in **november 1987**
- ▶ Titel **Melkweg en supernovae**
- ▶ Voorzitter was **Wim Mook**.
- ▶ Enige jaren lid; bijna nooit tijd om lezingen bij te wonen.

- ▶ Ik ben in 1994 decaan van de Faculteit Wiskunde & Natuurwetenschappen geworden.
- ▶ En zat in principe alle promoties voor en las de NL samenvatting.
- ▶ Ideale persoon voor de van Swinderen jury.
- ▶ In 1996 daarvoor gevraagd.
- ▶ Meteen weer KNG-lid geworden.

- ▶ Het 200-jarig bestaan naderde.
- ▶ Voorzitter Adriaan van de Woude vroeg mij namens bestuur dit als voorzitter te gaan leiden.
- ▶ Ik ben in 1997 lid en in 1998 voorzitter bestuur geworden.
- ▶ Secretaris was Pierre Wolffs (hier met Ans).
- ▶ Lubbert Dijkhuizen werd ongeveer tegelijk lid.

Voorzitters

My grandfather once told me that there are two kinds of people, those who work and those who take the credit. He told me to try to be in the first group; there was less competition there.

Indira Gandhi

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Voorzitters
Bestuur
Tweehonderd-jarig jubileum

S.E. Strating

Geneeskunde

< 1814–1836

S. Strating Ez.

Scheikunde

1836–1841

J. Baart dl Faille

Geneeskunde

1861–1867

H.J. Hamburger

Geneeskunde

1907–1924

H.J. Backer

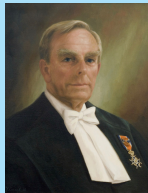
Scheikunde

1924–31/36–37/43–47

- ▶ Tussen **1814** en **2020** zijn er **16** voorzitters geweest.
- ▶ Sibrandus Eelzo Strating (geneeskunde) **minstens 22 jaar** voorzitter.
- ▶ **Vijf** voorzitters zijn terug te vinden in de **Senaatskamer**.
- ▶ Niet alle voorzitters **hoogleraar**.
- ▶ **W.J. Meurs Wichers (1841–1861)** inspecteur van belasting.
- ▶ **F.G. Groneman (1895–1907)** directeur Rijks-HBS.

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Voorzitters
Bestuur
Tweehonderd-jarig jubileum

H. Brinkman W.G. Mook A. van der Woude P.C. van der Kruit

Natuurkunde

Natuurkunde

Natuurkunde

Sterrenkunde

1962–1981

1981–1990

1990–1998

1998–2020

- ▶ Laatste vier voorzitters in de Faculteitskamer W & N.
- ▶ Gemiddeld alle voorzitters 12.9 jaar.
- ▶ Langste Sibrandus Eelzo Stratingh (> 22 jaar), totaal vier 19 jaar of langer.
- ▶ Wiepko Perdok 44 jaar bestuurslid (1949–1993), waarvan 37 jaar secretaris.

Bestuur

If we don't succeed, we run the risk of failure.

Dan Quayle

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Voorzitters
Bestuur
Tweehonderd-jarig jubileum

Bestuur

Marten Dorhout

Coen Lerk

Ane de Groot

Wim Mook

1998

1971-2006

1972-2002

1978-2001

1980-2009

Adriaan van der Woude

Pierre Wolffs

Gwan Go

Emile Koopmans

Lubbert Dijkhuizen

1983-2004

1985-2004

1989-2006

1990-2004

1998

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Voorzitters
Bestuur
Tweehonderd-jarig jubileum

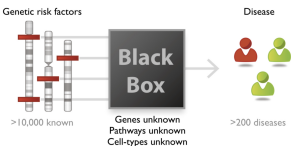
Latere bestuursleden:

Lou de Leij	2002
Douwe Wiersma	2002
Wim Vaalburg	2004-2007
Petra Rudolf	2004
Kor Holstein	2004
Jan Kuin	2006
Albert Jan Scheffer	2007
Ton Schoot Uiterkamp	2009
Marianne Rots	2019
Cisca Wijmenga	2019
George Huitema	2020
Inga Kamp	2020
Marian Mourits	2020

Sinds 2016 een student-adviseur

Dinsdag 21 maart

Volgende generatie genoom diagnostiek

prof. dr. Franke (UMCG) over methoden om het ontwikkelen van medicijn te versnellen en goedkoper te maken.

20:00
Forum Images
Gratis toegang

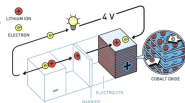
KNG

- ▶ Bram Lap
- ▶ Sanne Berg
- ▶ Dijs de Neeling.
- ▶ Contact met studenten
- ▶ Posters

KNG Nobel Symposium 2019
Explanations of the prizes for Chemistry, Physiology or Medicine, and Physics

In the **new FORUM** the following experts in the fields will give a talk on the Nobel Prizes in the sciences:

Chemistry
> Prof. dr. M. Tromp

Physics
Cosmology
> Prof. dr. V. Icke (UL)
Exoplanets
> Prof. dr. F.F.S. van der Tak (RUG)

Physiology or Medicine
> Prof. dr. H.J. Haisma (RUG)

> Wednesday December 11th, 13.00h
> FORUM Groningen, Rabo studio, Nieuwe Markt 1
> Free entrance for students and staff!

KNG
www.KNG-Groningen.nl

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Voorzitters
Bestuur
Tweehonderd-jarig jubileum

- ▶ Deel bestuur in 2001.
- ▶ Altijd het resultaat van het **collectief** en nooit van een individu!
- ▶ KNG Bestuur is een **vriendenkring**; samenwerking zeldzaam aangenaam en effectief.

Tweehonderd-jarig jubileum

Obstacles are those dreadful things you see when you take your eyes off your goal.

Henry Ford

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Voorzitters
Bestuur
Tweehonderd-jarig jubileum

- ▶ Tweehonderd jaar KNG
- ▶ Zaterdag 9 juni 2001
- ▶ Oosterpoort, 9:45–17:15.
- ▶ Evolution from Large to Small
- ▶ Vijf gerenommeerde sprekers uit USA, UK, Duitsland, USA/Finland, Nederland.
- ▶ Ruim 600 deelnemers.

Hoe is het gekomen? Activiteiten Bijzondere gebeurtenissen Het Concerthuis en Forum En nu verder

Voorzitters Bestuur Tweehonderd-jarig jubileum

NEDERLANDS DAGBLAD

WETENSCHAP

Het Nieuwspaper 10 juni 2001 | 2

Natuurkundig genootschap experimenteert niet meer

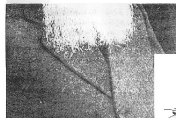
Het eerste genootschap van het Koninkrijk, het Koninklijk Natuurkundig Genootschap, heeft na een lange periode van experimenten met verschillende vormen van samenwerking met andere wetenschappelijke verenigingen, besloten om voortaan alleen maar wetenschappelijke activiteiten te organiseren. Het genootschap heeft daarom besloten om de samenwerking met andere wetenschappelijke verenigingen te beëindigen.

Een genootschap dat niet meer experimenteert met andere wetenschappelijke verenigingen, maar zich richt op het organiseren van wetenschappelijke activiteiten, is het Koninklijk Natuurkundig Genootschap. Het genootschap heeft daarom besloten om de samenwerking met andere wetenschappelijke verenigingen te beëindigen.

De samenwerking met andere wetenschappelijke verenigingen is beëindigd. Het genootschap richt zich nu op het organiseren van wetenschappelijke activiteiten.

De samenwerking met andere wetenschappelijke verenigingen is beëindigd. Het genootschap richt zich nu op het organiseren van wetenschappelijke activiteiten.

De samenwerking met andere wetenschappelijke verenigingen is beëindigd. Het genootschap richt zich nu op het organiseren van wetenschappelijke activiteiten.

1.2. Een van de experimenten die werden uitgevoerd door het Koninklijk Natuurkundig Genootschap.

genootschap. Het Koninklijk Natuurkundig Genootschap heeft daarom besloten om de samenwerking met andere wetenschappelijke verenigingen te beëindigen.

De samenwerking met andere wetenschappelijke verenigingen is beëindigd. Het genootschap richt zich nu op het organiseren van wetenschappelijke activiteiten.

1.2. Een van de experimenten die werden uitgevoerd door het Koninklijk Natuurkundig Genootschap.

genootschap. Het Koninklijk Natuurkundig Genootschap heeft daarom besloten om de samenwerking met andere wetenschappelijke verenigingen te beëindigen.

De samenwerking met andere wetenschappelijke verenigingen is beëindigd. Het genootschap richt zich nu op het organiseren van wetenschappelijke activiteiten.

1.2. Een van de experimenten die werden uitgevoerd door het Koninklijk Natuurkundig Genootschap.

DE GRONINGER GEZINSBODE

Het Koninklijk Natuurkundig Genootschap viert tweehonderd jaar bestaan met een symposium

Vijf grootheden over de evolutie

Van Swinderen was een topwetenschapper onderweg naar de groningers Groningen. En toen met interesse in de wetenschap, was in 1801 een van de oprichters van het Koninklijk Natuurkundig Genootschap. Het genootschap heeft daarom besloten om de samenwerking met andere wetenschappelijke verenigingen te beëindigen.

Waar de oprichter, wetenschapper van de topwetenschap, was onderweg naar de groningers Groningen. En toen met interesse in de wetenschap, was in 1801 een van de oprichters van het Koninklijk Natuurkundig Genootschap.

Waar de oprichter, wetenschapper van de topwetenschap, was onderweg naar de groningers Groningen. En toen met interesse in de wetenschap, was in 1801 een van de oprichters van het Koninklijk Natuurkundig Genootschap.

en werken op de universiteit, noodzakelijk bleef dat het Koninklijk Genootschap ook bestaan of heren uit het Koninkrijk.

De samenwerking met andere wetenschappelijke verenigingen is beëindigd. Het genootschap richt zich nu op het organiseren van wetenschappelijke activiteiten.

De samenwerking met andere wetenschappelijke verenigingen is beëindigd. Het genootschap richt zich nu op het organiseren van wetenschappelijke activiteiten.

De samenwerking met andere wetenschappelijke verenigingen is beëindigd. Het genootschap richt zich nu op het organiseren van wetenschappelijke activiteiten.

De samenwerking met andere wetenschappelijke verenigingen is beëindigd. Het genootschap richt zich nu op het organiseren van wetenschappelijke activiteiten.

De samenwerking met andere wetenschappelijke verenigingen is beëindigd. Het genootschap richt zich nu op het organiseren van wetenschappelijke activiteiten.

De samenwerking met andere wetenschappelijke verenigingen is beëindigd. Het genootschap richt zich nu op het organiseren van wetenschappelijke activiteiten.

De samenwerking met andere wetenschappelijke verenigingen is beëindigd. Het genootschap richt zich nu op het organiseren van wetenschappelijke activiteiten.

Veel publiciteit.

Nederlands Dagblad en Groninger Gezinsbode

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Voorzitters
Bestuur
Tweehonderd-jarig jubileum

Opening door **Loek Hermans**
Minister O,C & W.

Virginia Trimble
Cosmology: the prologue to life

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Voorzitters
Bestuur
Tweehonderd-jarig jubileum

Simon Conway Morris

Four billions years of evolution:
Separating the inevitable from the random

Paul Crutzen

Human impact on atmospheric
chemistry

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Voorzitters
Bestuur
Tweehonderd-jarig jubileum

Leena Peltonen

Message in the human genome:
our disease heritage

Piet van der Kruit, www.astro.rug.nl/~vdkruit

Piet Borst

Aging or eternal youth:
limits to bio-repair and replacement

Was ich noch zu sagen hätte

Voorzitters
Bestuur
Tweehonderd-jarig jubileum

-
- ▶ Bij het programma (voor leden 25 gulden) was een lunch en een receptie inbegrepen.
 - ▶ Voor het 200-jarig bestaan werd ook een logo ontworpen, dat we nog steeds gebruiken.

En nu verder

Natuurlijk ontbreken postcards van bekende Groninger kunstenaars niet. Naam Theodoor van Goyen (www.goyenvan.com)

[illegible][illegible]

Was ich noch zu sagen hätte

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Voorzitters
Bestuur
Tweehonderd-jarig jubileum

Verbinden en verspreiden De kracht van het Koninklijk Natuurkundig Genootschap

Jan Guichelaar
George Huitema

Studiedag Obe Postma Selskip
25 november 2011
Tresoar

1

- ▶ Overigens is er ook een uitstekend beschrijving van de geschiedenis van het KNG in dit boek.
- ▶ Hoofdstuk hierin en presentatie door Jan Guichelaar en George Huitema.

Activiteiten

If the Creator had a purpose of equipping us with a neck, He surely must have meant us to stick it out.

Arthur Koestner

Nobel symposium

I does not harm to the mystery to know a little about it.

Richard Feynman

op zaterdag 18 januari 2003 in de Rode Zaal van het Academisch Ziekenhuis Groningen van 13.00 tot 17.00 uur

Nobelprijs voor Scheikunde (gedeeld)

1. Kurt Wüthrich

De ontwikkeling van NMR spectroscopie voor het bepalen van de drie dimensionale structuur van biologische macromoleculen in oplossing

2. John B. Fenn en Koichi Tanaka

De ontwikkeling van zachte desorptie ionisatie technieken voor massaspectrometrische analyses van biologische macromoleculen

spreker: Prof. Dr. R. Kaptein

Wetenschappelijk Directeur van het Bijvoet Centrum voor Biomoleculaire Research te Utrecht

Nobelprijs voor Natuurkunde (gedeeld)

1. *Raymond Davies Jr* en *Masatoshi Koshiro*

Pionierende bijdragen in de astrofysica, in het bijzonder voor de detectie van cosmische neutrino's

spreker: Prof. Dr. J.J. Engelen

Directeur van het Nationaal Instituut voor Kernfysica en Hoge Energie Fysica te Amsterdam

2. *Riccardo Giacconi*

Pionierende bijdragen in de astrofysica die hebben geleid tot de ontdekking van cosmi sche röntgen bronnen

Spreker: Prof. Dr. E.F.J. van den Heuvel

Directeur van het Sterrenkundig Instituut "Anton Pannekoek" te Amsterdam

Nobelprijs voor Fysiologie en Geneeskunde

Sidney Brenner, H. Robert Horvitz, et John E. Sulston

Ontdekkingen betreffende de genetische regulering van orgaan ontwikkeling en geprogrammeerde cel dood

spreeker: Dr. H.C. Korswagen

Hoofd van de onderzoeksgroep "Wnt signaling and cell migration in *C. Elegans*" van het Hubrecht Laboratorium te Utrecht

Nadere informatie over de nobelprijswinnaars en hun werk kunt U vinden op de website www.nobel.se

- ▶ De KNG activiteiten waren 7 lezingen van oktober t/m april en de van Swinderen Prijs.
- ▶ De laatste initiatief van Adriaan van der Woude, prijs voor de beste Nederlandse samenvatting, uitgereikt in december.
- ▶ Eerste nieuwe activiteit was Nobel Symposium.
- ▶ Eerste keer in januari 2002.

Nobel symposium
Het Concerthuis
Kapteynlezing
Van Swinderenprijs
Website
Béta Masterclasses

- ▶ Eerst op zaterdagmiddag in januari in **UMCG** of **Zernike**.
- ▶ Recent op vrijdag in december.
- ▶ Foto's van Nobel Symposium 2012 in **ForumImages**.
- ▶ In 2019 op woensdag in **Forum**.

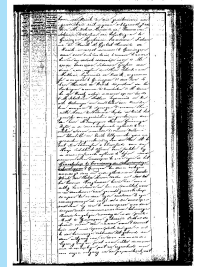
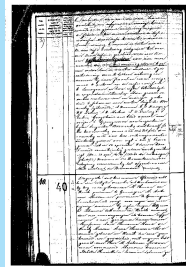
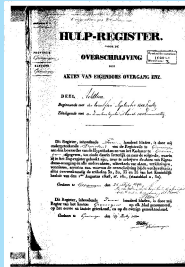
Het Concerthuis

Don't clap too hard. It's an old building.

John Osborne

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Nobel symposium
Het Concerthuis
Kapteynlezing
Van Swinderenprijs
Website
Béta Masterclasses

- ▶ Het **Concerthuis** was in **1840** aangekocht met een forse schenking van van Swinderen aan het KNG.
- ▶ Werd gebruikt voor 'diners, partijen, recepties' en 'grote, moderne toneelzalen'.

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Nobel symposium
Het Concerthuis
Kapteynlezing
Van Swinderenprijs
Website
Béta Masterclasses

- ▶ In de loop der tijd wat aanzien betreft ingrijpend veranderd.
- ▶ In jaren 1990 ware er drie bioscopen (sinds 1968 **Concerthuis**, **Filmhuis Liga '68** en sinds 1978 **The Movies**) met aparte ondernemingen.
- ▶ Na faillissement Concerthuis werd er in 2002 een verbouwing gedaan en werd het **Images** met filmcafé.
- ▶ Na verkoop van het achtergedeelte in 2012 is het sinds 2013 **Eetbar Het Concerthuis**.

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Nobel symposium
Het Concerthuis
Kapteynlezing
Van Swinderenprijs
Website
Béta Masterclasses

Woensdag 26 November 1924

overweging had gegeven de nagedaotennis van prof. Hamburger en prof. Kapteyn mede te eeren door hun naam te verbinden aan een zaal, en voortaan de groote zaal te noemen: Prof. Hamburgerzaal en de bovenzaal: Prof. Kapteynzaal. Het bestuur sympathiseerde met dit plan, terwijl githet applaus bleek, dat het ook bij de leden in goede aarde viel.

Bovendien zullen de portretten van de beide overledenen met toestemming van de familie geplaatst worden in de bestuurskamer, waar reeds portretten hangen van vele ond-bestuursleden.

Prof. Reinders oock er op, dat de selectie van stoffen in de techniek een zeer belangrijk probleem is, omdat de natuur zelden of nooit stoffen oplevert, die naar zijn voorbeeld gebruikt.

De onafhankelien dlezen bijv. geachteld te worden naar waardeloeze waeremien, varenmen ze verbinden zijn. In enkele gevallen kan die scheiding reeds van met de hand, maar gewoonlyk past men de methode van het verscheiden toe. Volgens dit systeem worden deeltjes van gelijke grootte, in water gebreut, waarbij de deelen met het grootste specifiek gewicht het snelst zinken. Hoevel deze methode, oer verhand kon worden, ging er niettegenstaande nog veel materiaal verloren, soot men socht naar betere methode. Zoo kwam men er toe, gebruik te maken van het feit, dat bij vaze stoffen zoewel als bij vloeistoffen een oppervlaktepanning aanwezig is, waardoor het verscheiden, dat sommige eizen aan de oppervlakte van het water gaan driften kan worden verandert, en verscheiden, dat na toevoeging van olie of zouten welkellijke groeie af metingen aanneemt. Prof. Reinders illustreerde dat met verschillende proeven.

Dezelfde methode (met z.g. flotation-proes), wordt ook gebruikt bij het winnen van de zouten. Ook Reinders sprak er op dat de verschevring van zeep voor een groot deel verklaard kan worden uit de oppervlakte-tractie.

Hij zette vorts stelen een andere toelichting, waarbij elektriciteit wordt aangewend (Kettacore-proes). Deze methode kan welzins aangeen bij dat dregen van zeep, maar gaf moein resultaten bij het drogen van iel en porcelaneerde. Zo bleek ook bruikbaar voor het afscheiden van zol-gedien uit de lucht, bedogen van groot praktisch nut niet in groene Ameri-han-sche fabriekesmaire, bijv. in suikervabrieken.

Met lichtbeelden en proeven verduidelikte prof. Reinders zijn interessante voordracht.

Woensdag 26 November 1924

overweging had gegeven de nagedaotennis van prof. Hamburger en prof. Kapteyn mede te eeren door hun naam te verbinden aan een zaal, en voortaan de groote zaal te noemen: Prof. Hamburgerzaal en de bovenzaal: Prof. Kapteynzaal. Het bestuur sympathiseerde met dit plan, terwijl githet applaus bleek, dat het ook bij de leden in goede aarde viel.

Bovendien zullen de portretten van de beide overledenen met toestemming van de familie geplaatst worden in de bestuurskamer, waar reeds portretten hangen van vele ond-bestuursleden.

► In 1924 de grote zaal vernoemd naar **H.J. Hamburger**, net overleden voorzitter.

► De zaal aan de voorkant boven de **Kapteynzaal**^a.

^aEr is een Kapteynkamer in het Kapteyn Instituut.

Vergaderingen.

Natuurkundig Genootschap.
In Physica is gisteravond als spreker opgetreden prof. dr. W. Reinders van Delft met een voordracht over: moderne physica's scheidslijswijzen.

De heer Kraus deed allereerst eenleure mededeelingen, waaruit o.m. bleek, dat prof. dr. H. J. Backer zijn benoeming tot bestuurslid heeft aangenomen. Voorre maakende de heer Kraus bekend, dat de secretaris, is de heer T. L. Dijksterhuis, het bestuur in

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Nobel symposium
Het Concerthuis
Kapteynlezing
Van Swinderenprijs
Website
Béta Masterclasses

- ▶ De **Kapteynzaal** is geschikt voor kleine gezelschappen.
- ▶ In 2002 is de zaal gerenoveerd in de **kleuren van omstreeks 1920**.
- ▶ Bestuur vergaderde bij een bestuurslid thuis.
- ▶ Na de laatste verbouwing in principe in de Kapteynzaal.
- ▶ **Bestuursvergadering 25 april 2013**. AJS ontbreekt.
- ▶ Foto Kapteyn en bestuurslijsten.

Kapteynlezing

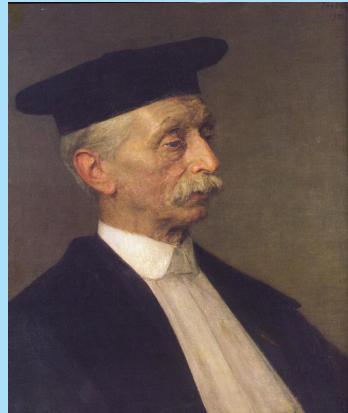
Lange jaren was hij president van de Wetenschappelijke Afdeeling van het Natuurkundig Genootschap te Groningen, die zich ten doel stelde, door het houden van voordrachten, op de hoogte te blijven van het zich sterk ontwikkelende wetenschappelijke leven. Men noodigde daartoe vooraanstaande mannen der wetenschap uit, om de resultaten hunner overzoeken te komen mededeelen.

Henriette Mariette Augustine Albertine Hertzsprung-Kapteyn

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Nobel symposium
Het Concerthuis
Kapteynlezing
Van Swinderenprijs
Website
Béta Masterclasses

Wie was die Jacobus Cornelius Kapteyn?

- Portret van Jan Veth in 1918, links voorstudie, rechts Senaatskamer

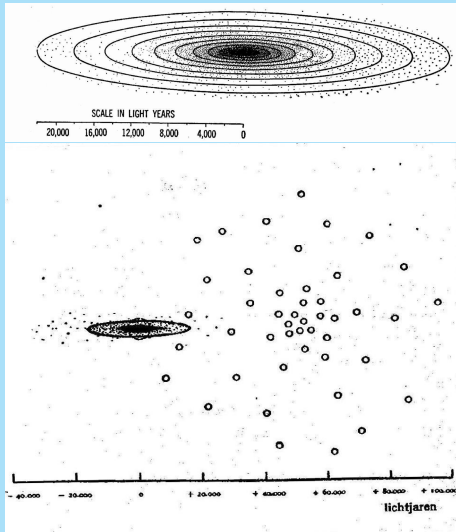
- ▶ Kapteyn (1851–1922) was **hoogleraar** in Groningen sinds 1878.
- ▶ Hij was de grondlegger van de **statistische astronomie**.
- ▶ Maakte met **David Gill** de eerste ster catalogus van het zuidelijk halfrond met fotografische platen.

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

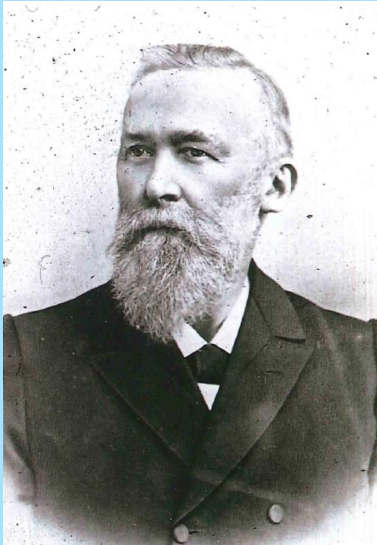
Nobel symposium
Het Concerthuis
Kapteynlezing
Van Swinderenprijs
Website
Béta Masterclasses

- ▶ Kapteyn had een **Sterrenkundig laboratorium**.
- ▶ In zijn '**sterrenwacht zonder telescopen**' mat hij fotografische platen uit die elders waren opgenomen.
- ▶ Hij coördineerde een wereldwijd project om een census van de sterren over de hele hemel te doen (**Plan of Selected Areas**).

- ▶ Kapteyn deed **statistische studies**:
 - ▶ **ster-tellingen**,
 - ▶ **ster-bewegingen**,
 - ▶ **afstandsbepalingen**.
- ▶ Hij construeerde in 1921 het **Kapteyn-heelal**.
- ▶ En deed de eerste studie naar de **dynamica**.
- ▶ In het vlak van de Melkweg te klein door verwaarlozing **absorptie van sterlicht**.

- ▶ **F. Groneman** was voorzitter van 1895 tot 1907.
- ▶ Kapteyn was veelvuldig **spreeker** en **bestuurslid** vanaf 1890.
- ▶ Het Genootschap kreeg (mede door Kapteyn) een **Centraal Bureau** voor onderzoek van Groningen en omgeving.
- ▶ Daarnaast ontstond er een **Wetenschappelijke Afdeling** om resultaten van wetenschappelijk onderzoek te delen.
- ▶ Er bleven **populair-wetenschappelijke** lezingen.

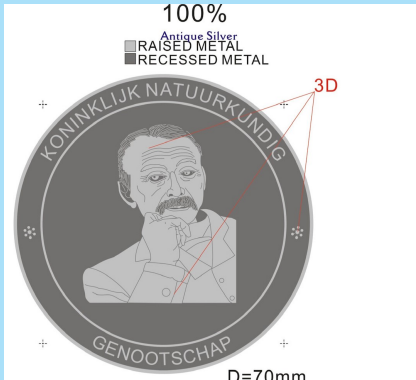

- ▶ In 1904 werd Kapteyn **voorzitter van de Wetenschappelijke afdeling** en verliet het overkoepelend bestuur.
- ▶ Hij bleef dat tot zijn emeritaat in 1921.
- ▶ Onder zijn leiding bloeide de afdeling en trok bekende wetenschappers naar Groningen voor lezingen.
- ▶ Zijn leerling **Willem de Sitter** was jarenlang secretaris.

▶ De Sitter met een **Zöllner-fotometer** aan de telescoop.

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Nobel symposium
Het Concerthuis
Kapteynlezing
Van Swinderenprijs
Website
Béta Masterclasses

- Ontwerp **Kapteyn-penning**.

- Sinds 2013 jaarlijkse **Kapteyn-lezing** door een bijzondere coryfee.
- In principe om en om Nederland en buitenland.

- ▶ In **Academie gebouw** samen met **Studium Generale**.
- ▶ **Dick Swaab, Brian Schmidt, Hans Clevers, Mildred Dresselhaus, Martijn Katan, Ben Feringa, Titia de Lange.**
- ▶ O.a. twee Nobelprijs winnaars.
- ▶ Plan was **Robbert Dijkgraaf** in **achtste** Kapteyn lezing: **Einsteins droom – van de oerknal tot zwarte gaten.**

Van Swinderenprijs

The generation of random numbers is too important to be left to chance.

Robert R. Coveyou

Nobel symposium
Het Concerthuis
Kapteynlezing
Van Swinderenprijs
Website
Béta Masterclasses

- ▶ Van Swinderenprijs omgevormd naar competitie.
- ▶ Vier **cum laude** promoties met beste samenvattingen.

Website

We have deep depth.

Yogi Berra

Hoe is het zo gekomen? Activiteiten Bijzondere gebeurtenissen Het Concerthuis en Forum En nu verder

Nobel symposium
Het Concerthuis
Kapteynlezing
Van Swinderenprijs
Website
Béta Masterclasses

12:30 Thu 23 Jul kng Groningen.nl Not Charging

Nobel Symposium Kapteynlezingen Info KNG Bestuur Lid worden

Contact

Seizoen 2019-2020

Normaal worden de lezingen maandelijks op dinsdagavond gehouden in de Rabo Studio van Forum Groningen, Nieuwe Markt 1 te Groningen en zijn deze vrij toegankelijk voor de leden van het KNG en hun introductie. Studenten behoeven geen lid te zijn van het KNG, zij hebben gratis toegang tot de bijeenkomsten.

Echter, vanwege de ontwikkelingen rondom het SARS-CoV-2 virus in ons land, is ook het KNG genoodzaakt een aantal maatregelen te treffen. Dit betekent dat alle resterende lezingen/bijeenkomsten van dit seizoen helaas komen te vervallen.

Uiteraard brengen wij u op de hoogte zodra er meer bekend is over nieuwe data/het volgende seizoen.

Van Swinderen Prijs

Ieder jaar toekent het KNG de Van Swinderen Prijs uit voor een van degenen die in het voorafgaande academisch jaar cum laude een proefschrift heeft verdedigd in de Faculteit Wetkunde en Natuurwetenschappen of Faculteit Medische Wetenschappen. De prijs is genoemd naar prof. Theodorus van Swinderen, de oprichter van het KNG in 1801.

Nobel Symposium

Jaarlijks organiseert het KNG een symposium over de Nobelprijzen van dat jaar. Zodra bekend is aanwie de Nobelprijzen voor scheikunde, natuurkunde, en geneeskunde & fysiologie zijn toegekend, stelt het bestuur een programma samen van 3 lezingen over de verschillende prijswinnaars. Dit symposium vindt begin december plaats.

Jacobus C. Kapteyn lezing

In 2013 is het KNG een nieuw initiatief gestart: in samenwerking met Studium Generale Groningen wordt jaarlijks een extra lezing georganiseerd, de Jacobus C. Kapteyn lezing, te houden door een wetenschappelijke collega, voor een breder publiek dan alleen de leden van het

Over het Koninklijk Natuurkundig Genootschap

Het Koninklijk Natuurkundig Genootschap (KNG) is in 1801 opgericht met als doelstelling de belangstelling voor de natuurwetenschappen in ruime kring te bevorderen. Iedere maand aan het vermaatschap dat begint van september tot en met mei wordt een lezing gehouden over een actueel onderwerp uit de natuurwetenschappen en aanverwante gebieden. De sprekers zijn zelf bij het onderzoek betrokken zodat de toehoorder uit de eerste hand van de nieuwste ontwikkelingen kennis kan maken. Van de sprekers wordt vooral verlangd dat hun voordracht begrijpelijk is voor de belangstellende ontwikkelende leek. De lezingen kunnen worden toegelicht met audiovisuele media. Soms en soms zelfs met experimenten en demonstraties die ter plekke worden uitgevoerd.

De contributie voor het KNG lidmaatschap is € 10,- per jaar.

- Website met informatie over activiteiten.
- Diverse malen vernieuwd. Hier reventste versie.
- Bevat aankondigen en jaarprogramma.
- Seizoen al enige jaren uitgebreid met september en mei; december gereserveerd voor Van Swinderen Prijs.

Béta masterclasses

Ee bestaan geen ouders die niet heimelijk in hun kinderen iets bijzonders zien. En ze hebben gelijk, de mogelijkheden zijn onbeperkt.

Godfried Bomans

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Nobel symposium
Het Concerthuis
Kapteynlezing
Van Swinderenprijs
Website
Béta Masterclasses

- Sinds **2016** organiseert het KNG **Béta Masterclasses** voor leerlingen in het **voortgezet onderwijs** (Ton en Lubbert).
- Eerste keer in **Der Aa-kerk**.

Bijzondere gebeurtenissen

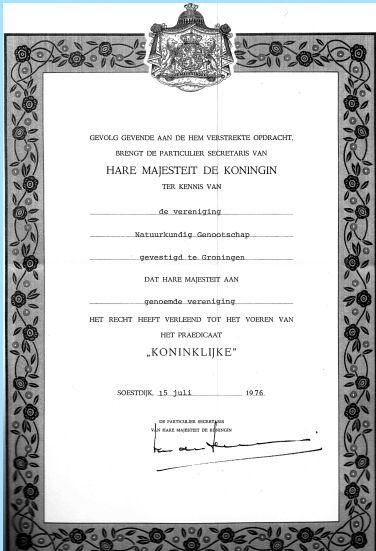
I waited and waited, and when no message came, I knew it must have been from you.

Ashleigh Brilliant

Predikaat Koninklijk

The royal power is the grace to act right.

Lailah Gifty Akita

- ▶ Het Genootschap is sinds 1976 **Koninklijk** ter gelegenheid van het 175-jarig bestaan.
- ▶ Daarvoor werd een **oorkonde** uitgereikt.
- ▶ In principe voor 25 jaar.
- ▶ Verlenging moest uiteindelijk pas worden aangevraagd in **2012**.

IN DE ONDER S EN B BEVULLEN OMSTANDIGHEDEN WAAR DE GERECHTIGDE ONDERSCHEIDING OF VERDIENST
BLIJFT BESTAAN, AAN HARE MAJESTEIT DE KONINGIN BIJZONDERING VAN HET RECHT
TOT HET VOEDEN VAN HET PREDICAAT WORDEN VERZOEKT. INALLOP TUSSEN ANDERZIJN BEPALINGEN
VAN TOEWIJZING KUNNEN ZIJN.

ANKNEER HET RECHT TOT HET VOEDEN VAN HET PREDICAAT WORDT INGEHOUDEN DAN HET
DEFINITIEF VERVALT. DIENT DE DOORZIELE GEFAMULIJ TE KONINGIN TERUGGEZONDEN AAN DE
GROOTMEESTER VAN HET HUIS VAN HARE MAJESTEIT DE KONINGIN.
ALSDAN KRIJGT HET PREDICAAT EN DE KONINGINDE KROON NIEUW MET HET VOEDEN GEVOED EN DIENT
DE STATUTEN VAN DE VOEDING JIJN GERECHTIGDE TE VOEDEN IN SAMENMET. CHAIRMANET VOEDEN ALLE
REGISTRATIE (EIGALS. BLADGEWISSELS. REGISTRATIES IN HET HANDELSRECHTER OF VERENIGINGENREGISTER,
MERKEKREGSTRATIE, MODELREGISTRATIE EN OMERKINGENREGISTRATIE) WAARIN (T) KONINGINDE KROON
KROON HET PREDICAAT VOEDING, ONVERBOD TE WORDEN DOORGEHAALD OF INGEHOUD.

DE BEPALINGEN WORDEN IN TWEE KOPPLAAN UITGEVOERD AAN DE GERECHTIGDE,
DE ONDERSCHEIDING DIENT EEN PRIMER JAAR TE ONDERTEKENEN EN AAN DE GERECHTIGDE VAN HET
HUIS VAN HARE MAJESTEIT DE KONINGIN TE HUIS TE ZIJN.

DE ONDERSCHEIDING VERPLAATSTENINGENGEVOED TE ZIJN VOEDEN DE GERECHTIGDE
TOT HET VOEDEN VAN HET PREDICAAT.

EN KENNAAR TE WERDEN GEKOMEN VAN DEZE BEPALINGEN EN ZICH DAARNAAR TE ZIJN LIDEN OFZAKEN.
Koninklijk Natuurkundig Genootschap te Groningen

HANDTEKENING:

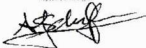
NAAM:

Prof. Dr. P.C. van der Kruit

FUNCTIE:

Voorzitter

HANDTEKENING:

NAAM:

Dr. A.J. Scheffer

FUNCTIE:

Secretaris

- ▶ Een uitgebreid **formulier** was nodig om verlenging aan te vragen.
 - ▶ Vitaal en belangrijke publieke functie.
 - ▶ Gezond ledental.
 - ▶ Goed bezochte activiteiten.
 - ▶ Financieel gezond.
- ▶ Verlenging voor weer **25 jaar**.
- ▶ Gevierd met een receptie in academiegebouw.
- ▶ **Koningin/Koningsdag** diner met bestuur en ereleden met partners, geen eigen bijdrage meer.

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Predikaat Koninklijk
Dorkwerd
Challenges
Koninklijke onderscheiding
Kapteyn biografie

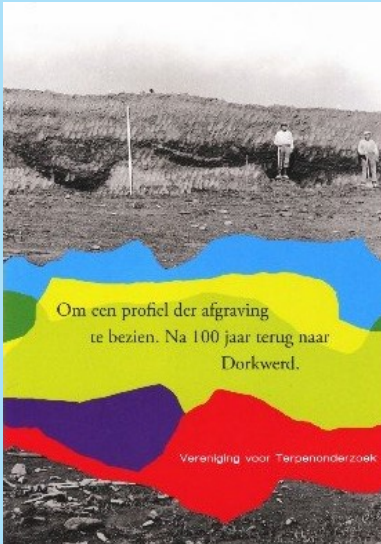
Dorkwerd

This book fills a much-needed gap.

Moses Hadas

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Predikaat Koninklijk
Dorkwerd
Challenges
Koninklijke onderscheiding
Kapteyn biografie

- ▶ *Om een profiel der afgraving te bezien, Na 100 jaar terug naar Dorkwerd.*
- ▶ **Zaterdag 27 sept. 2008.**
- ▶ Wethouder **F. de Vries** eerste exemplaren aan **Tjalling Waterbolk**, em. hoogleraar archeologie en tot 1980s lid van 'Centraal Bureau'.
- ▶ Deze een exemplaar aan voorzitter KNG.
- ▶ Speech door de laatste.
- ▶ Daarna broodjes en koffie buiten en bezichtiging afgraving.

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Predikaat Koninklijk
Dorkwerd
Challenges
Koninklijke onderscheiding
Kapteyn biografie

Challenges

Progress of science depends on new techniques, new discoveries and new ideas, probably in that order.

Sydney Brenner

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Predikaat Koninklijk
Dorkwerd
Challenges
Koninklijke onderscheiding
Kapteyn biografie

Challenges

On the occasion of Piet van der Kruit's 65th birthday

University of Groningen, Radboud University
October 12, 2009

An academic career is full of challenges. In research, in teaching and in administration. Scientific research is challenging in itself; there is the unending adaption of insight to new observations, new ideas, new techniques and a permanent shift of paradigms. There is also the challenge to communicate the new developments to a broad audience and policy makers and to incorporate it in the academic curriculum and lectures. Finally there is the challenge to develop and realise new facilities, scientifically as well as technically, financially and politically.

The meeting is aimed at a broad audience, such as the members of the *Koninklijk Natuurkundig Genootschap te Groningen* (KNG) and faculty members of the university in other fields of science. It is also expected that it will be attended by Piet's colleagues; those from the *Kapteyn Astronomical Institute* – of which he has been director for more than ten years – and other astronomical institutes, but also those colleagues that he worked with on the various boards he served on or still is serving on (see Piet's *homespage* for a curriculum vitae and more information on his career). The symposium is held under the joint auspices of the Kapteyn Astronomical Institute and the Koninklijk Natuurkundig Genootschap.

- ▶ Ter gelegenheid van mijn **65-e** verjaardag.
- ▶ KNG mede-organisator.
- ▶ Opening door **Lou de Leij**.

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Predikaat Koninklijk
Dorkwerd
Challenges
Koninklijke onderscheiding
Kapteyn biografie

Koninklijke onderscheiding

In the past, people were born royal. Nowadays, royalty comes from what you do.

Gianni Versace

**Koninklijk Natuurkundig Genootschap
Groningen**

opgericht in 1801

ter bevordering van de belangstelling voor
de natuurwetenschappen in ruime kring

Het Bestuur van het Koninklijk Natuurkundig Genootschap nodigt u en uw partner uit voor een receptie ter gelegenheid van de toekenning van een Koninklijke Onderscheiding aan onze secretaris

Dr. Albert Jan Scheffer

op vrijdag 26 april 2013 van 17:00 uur tot 19:00 uur
te Villa Sasso, Meerweg 221, Haren

Omstreeks 17:45 zullen er enkele korte toespraken worden gehouden.

- ▶ In 2013 kreeg secretaris **Albert Jan Scheffer** een Koninklijke onderscheiding.
- ▶ KNG had dit initiatief genomen.
- ▶ Werd gevierd met een **receptie** in Villa Sasso, waarvan hier de uitnodiging.

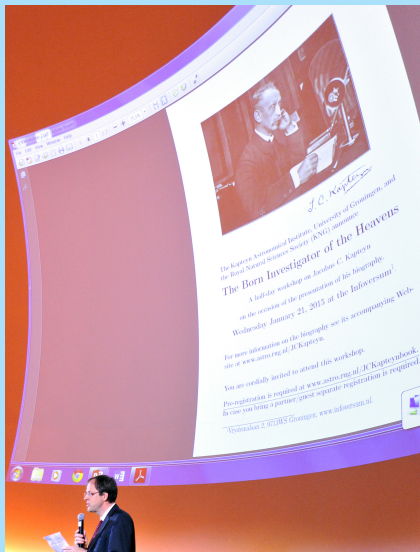
Kapteyn biografie

The wonder is not that the field of the stars is so vast, but that man has measured it.

Anatole France

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Predikaat Koninklijk
Dorkwerd
Challenges
Koninklijke onderscheiding
Kapteyn biografie

Piet van der Kruit, www.astro.rug.nl/~vdkruit

- ▶ KNG mede-sponsor van een uitgebreide **biografie van Kapteyn** door mij geschreven.
- ▶ Feestelijke presentatie in **Infoversum**, samen met Kapteyn Instituut.
- ▶ **Dagvoorzitter** was Ton Schoot Uiterkamp, **opening** door directeur Kapteyn Reynier Peletier.
- ▶ Bestuur in **Kapteynkamer**.

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Predikaat Koninklijk
Dorkwerd
Challenges
Koninklijke onderscheiding
Kapteyn biografie

Het Concerthuis en Forum

Nobody goes there anymore; it's too crowded.

Yogi Berra

- Voor **Forum** moest Gemeente achterstuk Concerthuis met bioscoopzalen kopen en slopen.

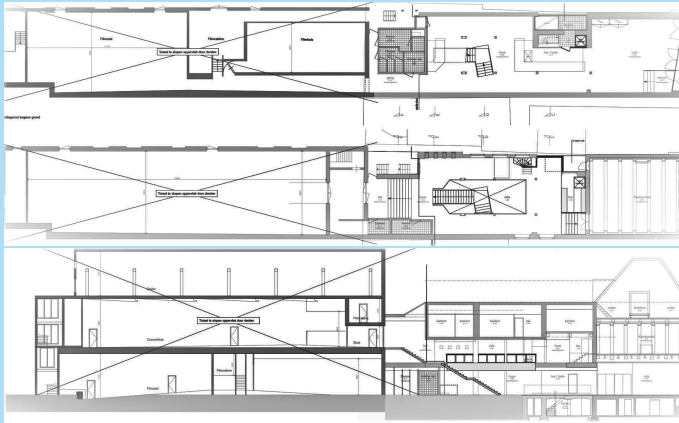
- **Trouw** en **Gezinsbode** in 2010.

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

- ▶ Het Concerthuis werd ontruimd en KNG verhuisde maar **ForumImages** op het Hereplein.

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

- **2 januari 2011.** Na veel onderhandelingen eindelijk de overdracht.

- ▶ Met vier bestuursleden voor het laatst in de vertrouwde bioscoopzaal.
- ▶ De electriciteit was al afgesloten.
- ▶ Dagelijks bestuur (secretaris, voorzitter en penningmeester) bij de notaris.
- ▶ De sloop kon beginnen.

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

De situatie op 1 januari 2012.

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

De situatie op 1 april 2012.

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

De situatie op 1 september 2012.

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

- ▶ De sloep van het achterdeel.

Hoe is het zo gekomen?
Activiteiten
Bijzondere gebeurtenissen
Het Concerthuis en Forum
En nu verder

- De nieuwe achterzijde: 25 april 2013 inspectie door delegatie van het bestuur.

En nu verder

Prediction is very difficult, especially when it concerns the future.

Niels Bohr

Met het oog op morgen

De tekst van 'Liedermacher' Reinhard Mey is niet helemaal toepasselijk. Het gaat over twee vrienden na een avond kletsen:

Habt Dank für die Zeit, die ich mit euch verplaudert hab
Und für eure Geduld, wenn's mehr als eine Meinung gab.

Ik zou willen zeggen:

Habt Dank für die Zeit, die ich mit ~~euch~~ ^{ihnen} ver~~plaudert~~ ^{bracht} hab

Und für ~~eure~~ ^{ihre} Geduld, wenn's mehr als eine Meinung gab.

Het waren twee fantastische dagen!

Tempo-team

Ik verlaat het bestuur met een KNG in een voortreffelijke staat, een resultaat van de inspanningen van alle bestuursleden:

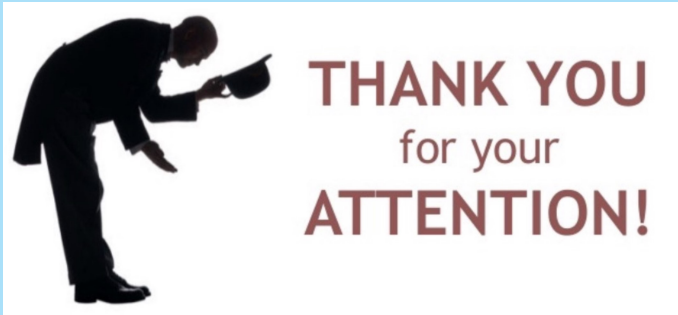
- ▶ Redelijk stabiel ledenaantal met ruimte voor groei.
- ▶ Zeer bevredigende opkomst bij lezingen.
- ▶ Financieel gezond.
- ▶ Ruimte voor nieuwe initiatieven!

Ik wens de komende bestuurders veel wijsheid.

Dan nu eerst nog
Ein letztes Glas im Stehen (of zitten).

En voor straks
Gute nacht, Freunde.^{den}

... en tot ziens bij de volgende lezing.

We doen alles voor de laatste keer.
Godfried Bomans